

Sosiaalisten taitojen neuropsykologinen parikuntoutus

Tampereen yliopiston Psykologian opetus- ja tutkimuskeskus PSYKE:ssä kehitetään sosiaalisten taitojen parikuntoutusta. Kuntoutus on neuropsykologista kuntoutusta, jossa ohjaajina toimii neuropsykologi tai neuropsykologiaan erikoistuva psykologi sekä psykologi.

Tavoitteet: Kuntoutus on suunniteltu erityisesti sosiaalisten perustaitojen harjoitteluun: tavoitteena voi olla esimerkiksi keskustelutaitojen harjoittaminen (itsestä ja omista ajatuksista kertominen, kysyminen, vastaaminen), ei-kielellisten viestien ymmärtäminen, tai yhteistyön tekeminen erilaisissa tehtävissä ja leikeissä. Kuntoutuksessa myös tuetaan lapsen tai nuoren itsetuntemusta ja itseluottamusta sosiaalisissa tilanteissa. Kuntoutuksen tavoitteet suunnitellaan yksilöllisesti.

Menetelmät: Parikuntoutuksen pohjana käytetään käyttäytymisterapeuttisiin menetelmiin nojautuvaa neuropsykologisen kuntoutuksen SOTOKU-ryhmäkuntoutusmallia, sekä muita tutkittuun tietoon pohjautuvia sosiaalisten taitojen kuntoutusmenetelmiä. Kuntoutuskerroilla toteutetaan keskustelu- ja vuorovaikutusharjoituksia (esimerkiksi erilaisten pelien ja leikkien avulla) parin ikä- ja taitotaso huomioiden. Parikuntoutus on verrattavissa yksilökuntoutukseen, sillä siinä voidaan huomioida hyvin kohdennetusti yksilöllisiä tuen tarpeita ja tavoitteita. Toisaalta se mahdollistaa sosiaalisten taitojen harjoittelun ikätoverin kanssa.

Kohderyhmä: Parikuntoutus on suunnattu noin 7–15-vuotiaille lapsille tai nuorille, joilla on havaittu autismikirjoon viittaavia piirteitä tai asetettu autismikirjon häiriön diagnoosi. Kuntoutus voi sopia myös lapsille tai nuorille, joilla on vaikeuksia sosiaalisessa vuorovaikutuksessa esimerkiksi kielellisten, hahmottamisen tai tunteiden säätelyn vaikeuksien vuoksi.

Parikuntoutus ei sovellu henkilöille, joilla on aggressiivista käyttäytymistä, voimakasta omaehtoisuutta tai toimintakykyä selkeästi haittaavaa tunnesäätelyn vaikeutta. Toisin sanoen kuntoutus edellyttää lapselta tai nuorelta sellaista psyykkisen hyvinvoinnin tasoa, että vuorovaikutuksen harjoittelu parikuntoutustilanteessa on mahdollista. Lisäksi kuntoutus edellyttää sitoutumista viikoittaisiin käynteihin.

Toteutus: Kuntoutukseen sisältyy 6 x 60 min yksilökäyntiä (sisältäen alkuhaastattelun, lapsen yksilökäyntejä ja vanhempien ohjauskäyntejä), 15 x 60 min parikuntoutuskäyntiä, 1 x 60 min koulukäynnin ja 1 x 90 min verkostoneuvottelun.¹

Kuntoutukseen hakeutuminen: Pääosin seuraavan lukuvuoden parikuntoutuksen pareja muodostetaan huhti-kesäkuulla ryhmäkuntoutushaun yhteydessä, mutta parikuntoutukseen voi laittaa hakemuksia ympäri vuoden. Kuntoutus voidaan käynnistää sopivan parin löydyttyä, ja kun molemmille on järjestynyt palveluseteli. Ennen parikuntoutukseen hakeutumista on suositeltavaa konsultoida Pirhan neuropsykologeja kuntoutusmuodosta.

Parikuntoutuspaikan hakemiseksi PSYKE:stä hakulomakkeen täyttää lapsen tai nuoren hoitavan tahon edustaja. Kuntoutukseen hakeutuessa taustatietoina tulisi olla tieto mahdollisista diagnooseista, kognitiivisesta suoriutumisesta (enintään 2 vuotta vanhat psykologiset perustutkimukset), kuvaus sosiaalisen toimintakyvyn luonteesta sekä kuvailua kuntoutuksen kohdistamistarpeesta. Mahdollisimman konkreettisella tasolla oleva ajankohtainen tieto auttaa sopivan kuntoutusparin löytämisessä. Vanhemmalta pyydetään suostumus tietojen luovuttamiseen asiakasrekisterilomakkeella.

Lähetä hakemus liitteineen ensisijaisesti postitse osoitteeseen:

Psykologian opetus- ja tutkimuskeskus PSYKE
Kalevantie 5
33014 Tampereen yliopisto

¹Kuntoutus toteutetaan palvelusetelillä/maksusitoumuksella Pirkanmaan palvelusetelisopimusta vastaavilla pari- ja yksilökuntoutushinnoilla.

Psykologian opetus- ja tutkimuskeskus PSYKE

Lisätietoja:

<https://www.tuni.fi/fi/palvelut-ja-yhteistyö/lasten-ja-nuorten-neuropsykologinen-parikuntoutus>

psyke.tau@tuni.fi

+358 50 318 2553